

Nr. 92.

Brasovu,

22. Noembre 1856.

GAZETTA TRANSSELVANESE.

Gazeta ese de dñe ori, adeca: Mercuria si Sambata, Foi'e'a odata pe septembra, adeca: Mercurea. Pretiu loru este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate a 5 f. m. c. inaintru Monarchiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si pe anulu intregu 14 f. Se prenumera la tote poste c. r., cum si la toti cu noscuti nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiosa.

Maiestatea Sa c. r. apostolica cu decisiune din 15. ale lun. c. a binevoitu a strapune pe c. r. agentu si generalu-consululu in Bucuresci, consiliariu ministerialu, Domn. Anton de Mihailovich in starea de odihna, care si o ceru, si totu odata a ordina, ca se i se arate multumirea prea inalta cu servitiulu lui celu indelungatu si priinciosu.

Postul vacantu de agentu si consulu generalu pentru Romania, cu aceeasi preanalta decisiune s'a induratu alu da Maiestatea Sa fos-tului pene acum purtatoriu alu acelui oficiu, secretariu de legatiune, Carolu barone de Eder.

Depesia telegrafica

de cea mai mare importantia primita deadreptulu.

Data in Cernovitiu, in 2. Decembre c. n., 7 ore dupa amediasi; Sosita in Brasovu in 3. Decembre c. n., 9 ore, 45 minute inainte de prandiu:

„Corona lui Stefanu celu Mare s'a aflatu in Putna, momentulu lui si al lui Bogdanu si altele se eunoscera si se deschisera.“

Alessandru Hurmuzachi.

(Speram, ca vomu veni in stare a primi cu alta ocasiune si o descriere detaliata a odoreloru acestoru nepretinute, pastrate pene a cum numai in suvenirea istorica a natiunei si in sinulu pamantului. —)

Partea Neoficiosa.

TRANS SILVANIA.

Brasovu, in 2. Decembre n. 1856.

Diua de astazi e un'a din cele mai importante in paginile istorie austriace cele maretie, si e mai influintatorie de catu multe alte vechiuri asupra fericirii si prosperarei starei si progresului nostru in totu teritoriul Marei Monarchii; de aceea e diu'a acesta si o di de bucuria pentru noi, ca un'a, ce incheia sirulu de optu ani dela suirea pe tronu a cavalerescului nostru Imperatoriu FRANZ JOSEPH I.

Noi romanii din Austri'a avemu Sant'a datoria a eterna diu'a acesta si cu unu opu a carui influintia asupra starei nostre materiale se se cunoscă pe vechiuri inainte, marindu momentulu urdirii epocii cei noue, la capulu careia s'a inaltiatu pe tronu restauratorulu fericirii poporelor, si alu unitatii imperiului; — pentruca epoca florirei si a inaintarei nostre dateza numai din celebr'a acesta di. —

— O semintia buna amu aruncatu pe terenulu acesta, latindu ideea pentru insintiarea unei scole agronomice intru memor'a acestei didei pentru poporu. Aceasta semintia a inceputu a prinde radacina; cace unii barbati au si sigilatu influintia unei asemenea intreprinderi cu marinimose jertse apromise. — Asia inceputulu geneticu s'a facutu si aici; numai, Dommne! intindeti ajutoriulu teu spre ai da vieti, sporiu si crescamentu! —

— Eara pe la noi nu mai vrea se inceteze estimpu. —

Presentia Maiestatilor Sale in Triestu.

In sera din 20. Noembre se alla teatrulu de opera pomposu iluminatu si decoratu in costumu verde. Logele si parterele erau pline de dame imbracate in toaleta de balu si cavalerii in uniforme serbatoresci. In momentulu, candu sosira Maiestatile Sale in logia se scula totu publiculu si salutu cu insufletire caldurosa pe Domnitor si cu aplause sgomotose, la care MMle Sale multiatima cu indatinata gratia si descendantia. Atunci intonu corulu personalu alu actorilor dimpreuna cu orchestr'a imnulu poporalu, dupa care se mai renoi entusiasmulu publicului. Pe la midiloculu productiunei, candu se redicara MMaiestatile Sale spre a essi din teatru, se renoira aplausele publicului.

Diminetia in 21. tienu Maiestatea Sa revin preste trupele de aco-lo comitatul de suita in care se afla si FML. grau Grüne, si alta generalitate; dupa reviul si defilare se adresau Maiest. Sa cu multumire catra corpulu oficirilor pentru acuratet'a si promptitatea evolutionilor militari. Dupa visitarea spitalelor si a altoru instituite pe la 1st, se aflare in arsenalulu Loidului. Arsenalul, ba si stradele vecinasie erau indesuite de poporu. Ecuipagele erau nenumerate; casele totu decorate cu flamure, tapete si perdele. Consulii, ce locuesc in strad'a aceea isi arborira toti flamurile sale. Doue porți triunfale, cu arta si gustu redicate si infrumusetate purtau inscriptiunile in limb'a latina, cea din teia: „Im. Caes. Francisco Josepho et Augustae Elisabetae, si de desuptu: Societas Lloydana Maiestati Eorum devota.“ A dou'a porta triunfala era inscrisa: „Salva Domu Augusta Sal-vum imperium.“ Totu notabilitatile de totu clasele dimpreuna cu consulii puterilor straine se aflare de facia. La port'a din teia primira pe Maiestati, ce veniau in caretă de statu cu patru telegari, lucratorii Arsenalici postati in spalieru, cu vivate si valfaieli de flamure in aeru, eara band'a Lloydului intonu imnulu poporalu. Maiestatile Sale la intrare fura primele de directorii institutului, si de secretariulu gener. cavaleru de Popo si din sal'a prima ce era pomposu decorata condu-sa pe Maiestati in departamentulu de susu. Pe ambitulu gradelor era unu fundu de corabia cu doi marinari gubernanti forte viu desemnatu. Prin salonulu celu de pompa trecu MM. Sale la unu pavilionu in galeria unde se aflare tronurile pregatita si poporulu ve-diundu parechi'a imperatresa earasi prorupse in vivate. MM. SS. multiatima cu semnele indatinate. De aci se incunoscintiara despre sta-re arenalului si despre diverse plane proiectate de ingineri. De aci scoborendu la masinile de vaporu luara in privire pornirea a catorva corabii si in urma se imbarcara si MM. Sale in tub'a de galla a comandantului de marina Inaltiei Sale imper. Archiduce Ferdinand Max si dandu unu rotogolu pe lunga faru se reントrsera indereptu in portu.

In 20. inainte de masa pochi deodata o racheta in cas'a municipalitatei si se facu sgomoti. Mai. Sa indata porni in persona la loculu pericolului, care din norocire fu prin pompieri departatu.

In 23. pe la 1/2 9 ora fura MM. Sale la misa, dupa care se prima audientie, eara M. Sa imperatresa visitu institutulu Elisabetinu. La 12 se imbarcara pe unu vaporu loidianu „Imperatrice“ si facura o excursiune pena la Miramare.

In 24. pornira MM. Sale pe vaporulu de resboiu „Elisabeta“ comitatul de mai multe dame la Muggia, unde porni o fregata cu surubbe: aici se facura manevre artleristice. (In 25. pela 7 ore demane-tia pornira MM. Sale la Venetia pe vaporulu „Elisabeta“ si le 4 ora dupa prandiu ajunsera senatosi in cetatea mercantila si capitala a Adriei, ad. in Venetia, unde in 26. va fi balu Maschē si piati'a Santului Marcu se va illumina cu gazu, ceea ce se va urma in patru dile dupa olalta. —)

TRANSSILVANIA.

Гієрла, 21. Ноемвр 1856. Меркврі дн 19. Ноемвр
Франції а серва кв соленітате маре зіса опомастікъ а
преаєвне, влънде, ші непредвіті Імперії постре Еліса-
бета, каре е моделюв віртуозі, тіплюв влъндецелоръ, ші сим-
волюв тьрець алъ modestie іші алъ дарнічіс. Сф. літврів фі
челебратъ ла 10 брі дн капела решедінде епіскопале de Іас-
трітатеа Са Dn. епіскопале гр. к. алъ Гієрлі, Ioane Алексі,
кв тотъ соленітате діндатінатъ, каре алъ фостъ кондекоратъ прі
Фінда de фацъ а дерегаторілоръ чілі, ші а тацістратувлі de
аіч. Жої дн 20. Ноемвр Іасстрітатеа Са епіскопале постре алъ
датъ впів діпломатікъ дн опбреа зіле опомасе а Маєс-
тце Сале Імператесі Еліса бета, нептру а кврів відт
дінделінгатъ ші ферічітъ епіскопале, ші алдін дінтре оспей че
нітероші алъ pedikatъ таі твлі тоасте. —

АВСТРІЯ.

Biena. Алъ доімеа артіклъ despre Сервіцівлі de статъ
ші indвстрів.

(Capetu din Nr. tr.)

Май дн сквртъ лікврі стъ ашіа: Жкніма че се окнів кв
котерчівлі ші кв кондечереа штіпціфікъ а фабрічілоръ есте атътъ
de квтатъ, дн квтъ авіа днілі абсолютъ стаділе влънде
спеціалітате лоръ ші діндарть дн лефі таі влпе de квтъ
світ а ле ачелора амплюаці de статъ, карі пнів атвчі днілі не-
трекксеръ 10 ані din відць дн сервіцівлі статувлі.

Оамені тіпері фіръ вічі о авре се афль дн старе de аші
квттіга дн зілеле постре кв дінчевілі аввдії не ла тоге ачел
дінтрепріндері котерчіале, не внді се чєрд квноштінде штіпці-
фічі ші дестоінічі de артісітъ; пентркъ ачеліаш днілі квттіг а-
десеорі дн пнів ані таі твлтъ de квтъ впів амплюаці de статъ
дн 20 ші таі твлтъ de ані прі впів сервіців останічіс. Дірек-
торій de фабрічі хемічі ші престе totâ влрттіорі de треє а
фабрічілоръ хемічі, карі треде се аівъ квноштінде штіпціфічі
технічі ші артістічі, комії (калье скріторі) не ла пегвітторі
марі ші банкері фіръ ка се пнів дела сінеші врзпів капіталів ші
днілі дн влрттіорі de 24 пнів ла 30 апі трагі лефі сінгро-
de квтъ 2—3000 фр. арнітъ кафса прінчіпаль заче, прескіт
піте ведеа орі чініе дінтръ ачел маре dicuroporciune a пнівр-
жі тіперілоръ, карі се аплікъ ла сервіців de стаів квтъ пнівр-
жі ачелора, карі кафтъ штіпціділі котерчіале ші технічі. Саг
втзгтъ таі твлі есемпле, внді тіпері дінзестраді кв фртоасе
штіпціділі технічі квтатці de квтъ пропріетарій de фабрічі ка кв
лівільпареа дн кврів de впів алді, днілі зіркъ лефілі дела 7,800
пнів ла 2000 фр. т. к.

Атъці женій indвстріалі се перді дн сервіцівлі статувлі ві-
таі пентркъ ші алъ грешітъ кістареа ші карі дакъ пн с'ар фі
дінгропатъ се повара актелоръ челоръ монтооне, поге кв дн а-
рвлі челі кврітъ алъ indвстрії с'ар фі фікітъ місіонарі. Ші
че фолосів маре пентръ інтеліценда постре, дакъ о парте таі
маре din ачесаши дн локъ се се дніковое пе пнілітвілі de скрісі
с'ар арвіка дн віада практікъ чеа віоае ші пніврбсъ, ші дакъ
талентелі ші ачеліма спірітвілі дн локъ de a ce шікана ші
тотъ одатъ а шікана сле днілілі пе алді, с'ар апліка ла інвен-
тареа de машина пнів ші de методів de a продвчє квтъ се
піте таі твлтъ.

Пентркъ токма чеса че фаче пе впів амплюаці пнілікъ дн
adminістրъчів кв totâlne пе сферітъ, adіkъ de a пнікъжі пе алді,
de a квтта подврі дн папрів, а се дінпедека de тоте пнікърі-
ле, de o сінгро ка ші de впів кончєтъ дінтрегі, токма
o днікшіре ка ачеліа ла калквле математічі ші технічі, квт
ші ла сокотелі ші конікпктвірі пегвістореші пн се піте предві de
ажвісъ. La впів технікъ de екс. впів сінгро квів се щрввілі дн
смінтеште totâ техністvі; la пегвісторі о влітате орі o пнів
таі твлтъ орі таі пніврі пвсе дн стаіпга ла алъ патріліа орі
чінчіле локъ дн днікіркъ tot ші днілі адзче дінтр'о пе сінгро кон-
фесівне. De аічі се днікіліа вшорв, кв дакъ есте ка дн ві-
торі de класа пегвісторілоръ се пн o таі ia літма пнів се
пнівріde de сінгроарі ші тарцафоі, еаръ не технічі ші технічі
св пнів сокотъ пнів de пн штів че світтіа, перде-варъ, о-
тмені атврії, фанташті, карі ар вреа се дінтрікъ осія пнікъ-
твілі, се факъ днікъ de феръ пнів дн лівъ ш. а. ш. а., —
требе се прескіпметъ ші кіард се не конвінціетъ, кв пентръ
ачесте класе de оміні се чере дінкта totâ ачел ісцітіе ші
ачеліма de спірітві, totâ ачел іспів професіоні ші totâ асеменеа
стадів сееріосъ дн спеціалітцілі лоръ ка ші дела іспітві, медікъ,
теологъ, філософъ дінтръ а ле лоръ. Престе totâ се десерктьві
одатъ пентръ totâdeапа прежвде, пнреріле дешартві ші рѣтъ-
чите дн прівінда класілоръ свід атіссе ші се пн таі фачетъ о-
севіре каре пнів таі алъ локълі пнідеккъ, чі totâ осевіре че
о фачетъ се не фіс: omі de оміні ші omі de niawікъ, omі ка-

карактеръ ші omі фіръ характеръ, омі лівъцатъ ші omі трънторѣ
каре п'а воітъ а днвъда пнікъ дн тіпереде сале (къчі есте
кв totâлі алъ чева, дакъ пн авв інжлоche, окасівне ші порокъ de
а інте днвъца). Дінтръ алтіе зілі че осевіре всі пнтеа афла
de екс. дінтре пнітіа ачелора карі алъ днвъцатъ а скоте аврілъ
din сінгло пнікълі, алъ ачеліа кв маре штіеетріе, аної алъ
преса че дн тонетъ ші дн сквле, ші еаръ дінтре інденілілі а-
челора, карі сунт окніаці пнітіа кв адміністրъчівна фінанціалілі
а тоудеі ка тіжлоілі de скітвілі пентръ стаді ші пентръ кончєтъ-
депіті статувлі. Че ценілі таі пніврі веі квтга ла ачел оамені,
карі алъ інвентатъ ші днвъцатъ а фаче хърті de челе таі фелів
рітіе дінчевінділі делі хъртіа de пакъ пнів таі регаль ші пнів
ла че таі фінъ de поштъ — din пнітіе транце алтфілі кв totâлі
despreціті, презвікрайе днів таі атестекате кв о твдітіе de
продукте хеміе, — и.і. дінтре ачел оамені. карі алъ днвъцатъ а
скріе пе хъртіо акте офіціале, рецензіе de medіcінілі се щі лефі.
Престе ачеста треєе се таі konciderъмі, кв котерчівлі ші in-
dвстрія токма пентркъ алъ а се ліпта кв o сніті de конкірінде,
факъ пе оамені фірштіе таі деітепді, ачелі, практичі ші черк-
спекці, ка пн квтва се dea de врео давні de перікълі, de дн-
шельчівне.

Токма ші агріклітвра, каре пе чере о відць ашіа егомо-
тесъ ші світтівратъ дн воіа сордії, ар квттіга форте твлтъ,
дакъ дінтре квлівіторій сі е'ар ліді о штіпці таі практікъ, рв-
дітъ таі deanробе кв кістареа агріклітврілоръ, прескіті есте хе-
мія, о парте а механічі ші алті квтва, ар квттіга дн тоатъ
прівінда пніпітілі de твлтъ. Съ пніпітілі кв o сніті de тіпері
алъ абсолютъ пе ліпгъ класе елементаре ші нормале днілі ші
патръ класе дн врео шкіль реаль бніпъ, еаръ таі дешарте
п'а дніпітілі, чі кв штіпціа квттігать ші кв квітілілілі квтъ іа
рътасілі пекелтвілі пе алді патръ апі de штіпцілілі маре ші врео
4—6 de впіверсітате с'аілі апкітъ de агріклітвръ ші de прес-
реа вітелоръ днівъ впів методъ таі радиопатъ, еаръ пе totâ днівъ
челі din зілеле ръпосацілоръ франі ші компаніоні Романіс ші
Реніс, се щі din зілеле патріархілоръ лефі векі; аної престе
врео 9—10 ані се таі ворвешті кв ачел тіпері; чі авіа іі веі
таі квіште; пентркъ е'ар ачеліа сунт върбаді кв фацъ ртепнъ
ші віе, кв пніга піте кв пе преа пніпъ, днівъ таі дні-
кърката гръніареа ші челареа, гръніелі ші кврілі, ставлелі
ші граждірілі; маса лоръ пнівріа дн прісочі; сънітатеа роже
din федеа прзвікділоръ лоръ, дн ші ачеліа пнідеккъ пе се
фінілісікъ дн рокліде ші фръкіліе de moda чеа таі поштъ,
пічі дн стівле de лакъ, пічі дн пнільрі de касторъ.

Днівъ таі ачеста noі ачаръ de штіпціе de вівіверсітате,
адікъ філософіа кв totâтіе шірціле е'ар, штіпціе френтвілі, меді-
чіна, теолоціа шілі, рекоміндівілі тіперітіе пе віторъ таі вж-
ротсів врттіореа спедіалітъді: Хемія, фабрікареа de машина,
desemnізреа de моде, агріклітвръ, банкеріа, котерчівлі а ла
грессо (кв рідіката), монтаністіка, літографіа ші totâтіе спедіалі-
тъділі технічі. —

Стоніса стріана

БРІТАНІА МАРЕ. Londonš, 17. Ноемвр. Dіплома-
ціа ръсескъ прі веі фемеі (dame). „Ноєг“ пе таі дінтръ
а скоте ла ліпітъ таітіе аскіксеа діпломаціе ръсешті ші а-
методвілі кв каре Ресіа вреа се спаргъ аліанда апкітъ ші се а-
пніпітъ революціпі. Ea („Ноєг“) пніпешті впів пніпіръ маре de
марі прінчесе, de графіне ші алті dame прев'єкітіе ръсешті, каре
дінтрепінділі квлітвірі кв каніліа ші квтъ de леаръ, ка-
днівъ команда прімітъ се прелікре конішілітсле дн фавбреа пла-
нірілоръ ръсешті.

Дн Сардинія Італії се пеноіште Ресіа а аціа дніпітъ
дінтре Німоніш ші Аустрія ші а ле таі амърж пе челе de таі
пнітіе, ка доръ ва пнітіе провока врео ресквіларе испераль ші ва
аціа врзпів антагонітъ дінтре пніпіріе ам'сіе, днікъєржіділі,
ка аної ea, Ресіа, с'ші квттіе впів жокъ ліберъ пентръ політика
Царілоръ таі дінтрів дн Молдо-Валахія ші Греціа, апої Бггіріа
ші поге ші дн Аргеаз; пе ачеста перспективъ поіентеізъ арті-
клівілі „Поштів“ ші днівъ аісітъ, ка Наполеон с'ші адекъ
ашітіе de пніорочіріе че алъ сріпітъ пе потентатій Франціе пніпіръ
дінтркъ алъ днівъ таі планелі ръсешті, d. e. сінівріле лілі Пот-
лігіна, каре пніорочіръ пе Каіл X. ші L. Філіп. — Damele,
каре кръческъ Европа, ачаръ de Ліннер. въдівъ ші філі са Еле-
на, каре днікъ квлітвірі днівъ пріснетъ ла Nizza дн Сардинія,
сунт афініае форте ші днівілітіе кв івіреа падіональ ші кв
планелі панславістічі. —

ФРАНЦІА. Paris, 26. Ноемвр. О деісіцъ телеграфікъ
аппаратъ, кв „Неї“ жорнал оффіц., репортеізъ, квікъ Порта ар фі
ресініпсілі ла пота Dn. de Тревелі, дн прівінда дешвіртвірі
Прінціпіалоръ ші а Марсі пегре, квікъ Франца аро се дн

делегъ къ Атгліа ші къ Австрія дні казса ачеста ші апоі еа ва

деската ресултатвіл отържріорд лорд комісне.

„Констітюціонализм“ днікъ тотъ і паре ръз, къ жерпамістіка австріакъ ші енглезъ а лагтъ дірепчуне дні контра губернатори францескъ. Артіклылъ, дніпъ към се скріе, е аспръ ші каміфікатъ а продъче сънце ръз, пътai къд нз е дніфрентатъ кътъ губернатори, чі пътai кътъ пресъ. —

ДЕРМАНІА. Берлінъ. Жерпамеле din Берлінъ добедескъ къ авопанії лорд, къ дні Прасіа губернатори de чітіре а ажисъ а фі ажим слементвіл де віацъ алд попорвлі. Днітр'о попоръчуне de 13 міліоне локхіторі четескъ жерпамеле пътai че се ші авопанель пе еле пеесте 200,000 інші. Апоі къд нз ва дніфлорі ші үерманістілл днікъ впід „Восіше Z.“ аре къте 12,000 спріжінітори ші „Кладдерадац“ кіард 27,000 маі віктосъ попорені; челъ маі слаєж жерпаме дні Прасіа пътмеръ къте 3—5—8000 авопаді. Астфелік редакціоніл се афль дні пътствіръ аши дніні біорогрі, ка ші дні апкісъ, къ къте 12—24 de колабораторі, тоці пътіді біне, ка се погъ твлікіл къ варігатеа ші твлікіл обіектелорд de лектіръ. Жерпаме ачеле съніт пініе ші de кореспонденце din тоте зілівріле патріе, дні къд се кріде, къ впід съфлітъ, впід спірітъ вібрекъ пріп тоте Прасіа, спре льдіреа къпощіцелорд ші а інтереселорд націонале; апоі, кънділ се івеште вроц днітрецъвіе національ, тоте с'ар спре скрітінареа еі, а впід спріжіонъ кіард ші дні губернатор, каре ажим се паре а нз фі твлікілтъ къ десфрініл пресеі, къче ачеста с'а пътіл бреккітъ съніт діспітъ. —

ІТАЛІА. Рече Наполеі а тръмісъ о потъ пе я тітіе кърділе европе, дні каре дескопере, къ комерчілл съд діпломатікъ къ апкісіл с'а днітрецъл, ші адаюе, къ спрітъ кімкъ ла тімпілл съд еарші се ва реставраі; нз аратъ дніпъ піче атениндаре піче пътре de ръз пентръ пасылъ ачеста. — Дні Сіциліа фербе ші губернатори портъ таре гріжъ де о рескіларе дніфрікошатъ, де ачеса опдиніл стріпісь вігієро асніра конверсірі енглезілорд къ Сіциліані пріп портві. —

ТУРЧІА. Дела Рашчкіл се скріе, къ 1400 de фамілії болгаре, каре еміграсеъ съпіт тімпілл ресбоівлі дні Бесарбія, вреаіл съ се ре'птоіръ ла локіціоне сале дні Доброція. Впід адівтантъ алд губернаторілл din Ніга Ресія, графіл Строганові, вені дні Рашчкіл ла Caid Паша, ка съ тіжлочісъ лівера ре'птоірчере ші реноцедере а пропріетълорд пътілорд Болгарі, каре дніпъ се севвестрасеъ de шефілл адіністратів din Доброція. Caid Паша с'а апромісъ, къ ба фі тіжлочіторіл ла ачеста ші ва чере ші крізаре de вірз пе 5 апіл пентръ чеі че се ворд ре'птоірче. —

РУСІА. Імператвіл Александр се невоіеште къ тотъ адінісль а шішка пентръ рекінітареа конферіцелорд ла Нарісъ чеса че се погъ веде ші днітр'о потъ черкіларе, че о смісе Горчакофіл ажим de кърпінді, дні каре претінде, къ Ресія а обсерватъ дестерінічкіл трактатвіл de Нарісъ, ші днівініріле пентръ Болграділ ші інсліле шерпілорд съпіт пефрене, къче дні трактатъ нз се къпінде пініка деспре ачеста, пріп үрмаре Австрія ші Атгліа п'аіз къвілтъ ла претенсіоніл лорд. Къ толе ачеста Ресія се леапідъ, пентръ ка се днікініріле пе'піліце реа, de інсліле шерпілорд; еар' дні казса Болграділ трактатълл ворвеште дні фавореа Ресія ші тотвій са се леапідъ ші de фолоскіл ачеста. Аічі дасъ треве се вінъ ла шіжлокъ есплікареа трактатвіл, пе каре Ресія нз о прімеште, дектілл кънділ се ва фачо de кътъ толе патерілл съскрітіоре ла трактатвіл de Нарісъ. Де ачеса Ресія пропоне ка съ се адіні конферіцелорд ла Нарісъ, віде съ се іа дні пефтрактаре ші казса Болграділ. —

Кам ачеста с къпінсълл чоркіларе ла Горчакофіл, үрмарашілл ла Neculode; дніпъ впід към ғедемъ Наполеоні а льсатъ пе Ресія ші ажим ісоятъ ші са ва фі сілітъ а днілілі днікътма kondініле трактатвіл, фъръ піче о конферіцъ. Се погъ ка тръгъніаре ачеста а Ресія се аібъ ші але плане маі афніді тъєтоаре, ка се нз вінъ дні дағніл de а'ші перфо дніфлініца ла Дніпъре. —

АМЕРИКА.

Республіка статірілорд вітіе din Nordamerіка.

Жерпамеле din Европа съпіт атътъ de окіпніе къ трегіле статірілорд, памілілорд, конфесіонілорд, донініторілорд, відсіл по літіческіл асіділаме din ачеста паргі а льтіе, дні къд деспре чеделале пірді скріе пътai ка пріп трекітъ ші маі віктосъ пътai кънділ пе аколо се івеште кътъ впід еніпіткітъ de чеа маі таре днісеміттате.

Хні асеменеа еніпіткітъ de імпортацъ таре есте дні республіка Nordamerіка алецереа de прещедінте алд республіческіл тотъ ла алд чіпчіл апіл. Ачеста алецереа сімініл дні маі твліе прівініе къ алецереа консулілорд дні Рома вікіе. Дні Nordamerіка пріма перебіл прещедінте ачелі республіческіл,

каре de ші аре пъпъ ажим пътai вроц 20 міліоне локхіторі, днітінде а'лі de пъткітъ дніпъ есте апіріе de 10 орі атъта кътъ есте вінъорд супрафаца Франція с'єш а імперіалі австріакъ, інрі үрмаре пічідекітъ нз се погъ прекалкіла, кам ла че дніпілітіе ші грандіоре есте десінітъ de а ажисъ ачеста статъ. Токта пентръ ачеста дечі інтересеъ пе льтіе ашіа твліе алецереа de прещедінте алд Nordamerіке.

Астъдатъ се алеце de прещедінте алд республіческіл Баханан, каре de професіонеа са есте адвокатъ, de каре професіонеа еа ръш ва требаі съ се апчіе престе чіпчіл апіл, din казсь, къ орікътъ с'ар пірта дніпілл дні постілл съд de ажим, din пош дніпъ нз ва фі алецъ, пентръ лецил статіл нз съфере пічідекітъ, ка ачелаш прещедінте съ се реалеъ вна дніпъ алта de дозъ орі. Алецереа есте кътъ се зіче індіректъ, адікъ попорвлі din фіекаре статъ днітр'е чеіе 23 статірі din каре есте компюсъ республіка дні алеце депітіш, карі се дніпірінізъ de а алеце не прещедінте ші не віде-прещедінте республіческіл. Депітадій алегіторі се адініпъ дні къпіталь віде се фаче алецереа. Астъдатъ Баханан фі алецъ къ о маіорітате de 174 вітвірі; еар' чеіл маі дніпіріе дніпъ ачеста колоніалі Фремонт, впід вірбатъ de ренітме вінъ ші ка отъ дніпъдатъ ші врішташъ таре алд склавіе дніпінді 114 вітвірі. Есте de дніпінітъ десінітъ ачей доі рівалі, ка Баханан е къпісікітъ ка прієтілл алд ачелорд статірі не віде днікъ маі дніпішеште склавіа; елд есте ші діпломатъ пенітітъ, ка вівліе каре фіоско амбасадорд алд республіческіл кабінетіл din Ст. Петербургъ, дніпъ ачеса веніс дні ачесааш каітате ла Londonъ (1853), віде пічідекітъ нз а льсатъ вроц съвіріе пількітъ дні үрмаре са; — de ачеса жерпамеле енглезешті үрмаре асіпра ляі къ атътъ маі віктосъ, къчі деңпре Баханан се маі кріде, кътъ дніпілл с'ар дніпілл де ачеса максімъ політікъ, кътъ республіка Nordamerіканъ ар фі десінітъ а окіпа ші съвіпе шіеши de с'ар пітіа тъкар ші не тотъ Амеріка чеелалтъ.

Tîr'a romanescă si Moldavi'a.

Букріешті. Din партеа губернатори се отърж, ка пе вітторів веілікілл церапвлі, служба къ доі боі, съ се респілтескъ къ кътъ 10 ліл ші апоі маі твліе de дозъ поште съ нз фіс еілітъ церапвлі а фі тънагд, кътъ се фъчеса маі наінте, чі ла сорокілл de 2 поште съ і се пілтіеокъ кіріа ші съ се лесе а се ре'птоарче ла але сале.

— Баронъ Маісевахъ, консіліарілл секретъ іалд ре'пелі Nordesi се ре'птоарсе еарші ла Букріешті ка консілілл цеперіалъ. —

Iași, 12. Ноемврі к. в. „Газета de Mold.“ ne дніпіртъшеште үрмаре:

„Офісълл Ec. C. D. Каймакамъ, адресатъ департ. лікрълорд півліческіл, ка data din 11. №вр 1856 Nr. 38.

Пріп Букріештілл офічіалъ din 21. Окт. Nr. 85, с'аіл півлікітъ де кътъ ачелі департ. о лістъ пітітіоре віліі сімітіоре пітіръ de вінале din капітагъ че дніпъ діспосідіа трек. губернатор, с'аіл фостъ хотржтъ вінеле а се дѣрьма къ тотвілл, еар' алтеле а се аконері ка матеріалъ неарзіторд.

Пріпінді не de о парте грелеле дніпіріврі de tімпілл de фаіль, еар' не de алта скіппегеа тутвіоре обіектелорд атътъ de үндестіларе кътъ ші а лікрътіорілорд, Елд пош дніпінітіа департ. ачеста.

а) Къ дні кътъ прівеште дѣрьмае віналелорд, ачестъ тъсъръ рътвіе дні de оште съспендатъ, үрмарашілл а се півліка ла времі de кътъ департаментілл лікрътіорд півліческіл тъсъріле че се ворд гъсіл de квіїпцъ а се лва пентръ асемене вінале din капіталь.

б) Репараціїле съ нз фіс опріте пріп тахалале пентръ възве ші пеоіеші.

Департ. лікр. півліческіл есте дніпірінітъ ка адічереа дніпірі дніпіліріе ші півлікареа ачеста офісъ.

Брімезъ о анафора а миністер. калтвілл асіпра дніпінітъ шікблелорд сътешті (о каре о вомілл півліка дні Nordamerіка вітторі).

— О еар' тімпіріе не а'лі къпінсъ къ тотъ а еї аспріте. Съмьтаа теректъ тертометрілл а'лі дніпінітъ 15 граде съб зеро. Дріжжілл de canie с'аіл ашезатъ дні церъ.

Дніпъ фрігвілл сімітіоре de аалтаері пош а'лі сімітілл астъ diminéцъ ла 2 бріл 5 min. дніпъ тезвілл попціе, дозъ пітіріческіл згъціїтірі кътремвір de пъткітъ. Мішкіреа ера легіпітіоре ші дніпірітілл дела амезъ спре тезъ-попте. Барометрілл ера дештінсъ ла 326 ліній, еар' тертометрілл р. дніпінітъ — 4.

ОБСЕРВЪРІ

дн брошюра съз пътнеле D. M. Drăgică тіпъртъ дн Темішора дн 15. Ноемвре а. тр., къ скопъ, към зіче, de a рефранце пъперіле партіделоръ романе decspre семпелъ скрієрі, къ каре съ тръбекъ romanii.

(Сртарие din Nr. tr.)

Оамені де ачесті, кари път оръ фостъ літераці, пътнай оръ штігтъ чіті ші скріє, токма де ші фъръ пічі о реглътъ сінтактікъ са ѿтографікъ, оръ фостъ парте а попорвлі, decspre каре зіче авторвлі, къ път а скріє къ літере; ачесті бтні ка парте а попорвлі, ка попорвлі а венітъ дн Dacia, ачі токма ачеле ліпсе оръ автътъ де а фісемна ыпеле лвкврі ало сале прівате, ші фіндътъ попорвлі а автътъ версрі, къптече, ачесте днкъ леоръ скріє, ші а впът самъ път къ слове, кари пътнай тај тжрзітъ оръ възгтъ лвмина лвтий, чі къ літере, къ каре оръ скріє літерації, къ каре а скріє Quintilianu, Cicero, Ovidiu ш. а. Есемплъ автътъ дн тіто зімелі, къ ла тіто попорвлі modeprne афльтътъ де ачелі, кари път скріє днпътъ реглътъ, адекъ: скріє, към вре авторвлі, дн лімба попорвлі, да дн скрієріле ачесте път се фаче съвеніре, пімене ле пъстреазъ, ші аша астфелътъ де скрієріле din епока 1-а а авторвлі брошюре пічі ла впът попорвлі път се афль, да пентръ ачела зічева авторвлі къ пічі ла впът попорвлі път са скріє дн лімба попорвлі? Адъ път се скріє ші астътъ? —

Ачесте оръ кърсъ аша ші дн Italia ші апои дн Dacia пътъла пътвіліреа барбарілоръ, — къндъ цера тіто дебені дн прі-теждія періреї, — атвітъ тінерімеа събкресцента не авжнідъ тімпъ ші окасіоне де а лівъца, еаръ вътржні терејтъ стажнілдасе, къ ей токма ші четіреа ші скрієріа днкъ са стажнісъ. —

Днпъ че даръ днпевші авторвлі брошюре а кончесъ, къ романі, къндъ с'ор ашезатъ дн Dacia, оръ автътъ літератвръ; токма де път аръ фі лімба латінъ вна ші ачеаші романъ, каре днпътъ адеърътъ о пътнай впът dialektъ алъ лімбеі попорвліе романе; токма де път се афль вре впът документъ дн лімба попорвлі, інкълътъ: мінтеа сънтьтось ші атвітъ не волдеште съ кредемъ, неконвінціе, къ романі дн лімба са попорвлі оръ скріє къ літероле ачеле, къ каре оръ скріє літерації дн dialektътъ латінъ са дн лімба кълътъ. —

Дечі дакъ авторвлі кончеде літератвръ дн dialektътъ латінъ, апои зіче къ романі дн лімба са попорвлі пічі къндъ ор скріє къ літере; фіндъ къ пічі о лімбеі кълътъ път а фостъ, път есте, ші път ві фі съв соаре, дн каре лімбеі попорвлі де ржандъ съ път скріє грешітъ: еаръші контразіче. —

Літгъріреа ачеста а мінтеі съпътбосе пічі кълътъ е днфрантътъ пріп ахторії үермані дн брошюре читаці; ба днкъ din контръ, фіндъ къ авторвлі неагъ літеріле романілоръ de пътвреа, апои adвче пінте ахторі, кари пътнай дела пътвіліреа барбарілоръ, адекъ де тімпвріле таі проаспете ворбескъ, вшоръ се поате паште препнісъ, съвспіціа, къ авторвлі алткътъ штіе, ші алткътъ ворбеште. —

Съ ведемъ актма че валоаре пітіе ачела ачеса пътвре а ахторвлі, къ „літеріле път ар коресінде топврілоръ; къ проптъ път потъ днвъца: каре літеръ съ скріє дн локвлі лві ъ са Ѹ? кари дозе топврі съпът лізате дела славі, пріп вртари літеріле съпът дефектбосъ.“ —

Нъ штітъ de снде dedвче ахт. къ топвріле ъ ші Ѹ съ ле фіе прімітъ романі дела попорвлі славъ? къ таі твілътъ алъ таі пътніш ачеле топврі се афль дн тіто лімбеле сорорі къ Dako-Romania, съ афль дн чеа франчезъ ші чеа italiana, кари пеавжнідъ аместекъ къ славі, дела еі път леаѣ пріміт, апои ахторі векі романі, днпътъ кари Quintilianus de instit. orat. lib. I. зіче, къ есте топврі тіжлоцихъ днпътъ и et i (доаръ Ѹ), еаръ дн къвжнілдасе Неге пічі е къратъ пічі i, чі алтъ топврі тіжлоцихъ съ аде, (доаръ Ѹ) аша ші Priscianus Gram. lib. I. зіче, къ 23. літере романе къ твілътъ таі твілътъ топврі оръ автътъ; требвє съ конкідемъ къ топвріле Ѹ, Ѹ ші ла романі, атвілъ дн лімба кълътъ, кълътъ ші чеа попорвлі оръ фостъ; — дакъ таі днпарте 23 літере автънідъ таі твілътъ топврі, літеріле топврі път соръ твілілікатъ, требвє еаръш съ конкідемъ, къ афаръ de топвріле днпътъ и et i, ші дн Неге, осевітъ топврі оръ требвітъ съ аібъ ші діфтоні ае et oe, пріп вртари романі пътнай Ѹ et Ѹ, чі ші алтъ таі твілътъ топврі оръ фі автътъ, де каре астътъ път штітъ, ші топврі пътнай къ ачеле 23 літере леоръ скріє. —

Асеменеа дефентъ съ афль дн тіто лімбеле, аша п. е. үермані път ах літеръ осевітъ пентръ топврі Ѹ et Ѹ, аша ма-гіарі път ах пентръ Ѹ, Ѹ et Ѹ, da ce ажътъ къ Sz, Zs, Sz ші къ семпелъ асвпра Ѹ, Ѹ ш. а., аша ші романі са ѿтапі път оръ автътъ літере пентръ тіто топвріле, да ооръ ажътътъ къ ае, oe,

ui, ші алтъ компінірі діфтонігіче. Пентръ че съ път не пътемъ ші поі даръ дн компініріа ортографіе ажътъ ка семпел, адъ алтъ компінірі а літерелоръ? —

Съ ведемъ чедалалтъ аргументъ, къ адекъ „словоле ар фі маі потрівіте, маі коръспондътъ лімбеі романе, пентръ къ пропті път вшоръ потъ днпвъца каре літеръ съ скріє дн локвлі Ѹ, Ѹ, Ѹ.“ —

(Мнкоіере ва үрта.)

БЮЛЕТИНЪ ОФІЧІАЛЪ.

Nr. 4083. 1856.

C O N C U R S U.

Spre ocuparea vacantului postu invetatorescu din comunitatea Hauzesti se deschide concursu pene la finea lunei lui Decembrie anulu curg.

Salariu e in bani gata 40 fr. m. c., 8 metrete de grau, 12 metrete porumbu in grauntie, 50 puncti de sare, 50 puncti de lardu, 12 puncti de luminari, — pe lenga cortelul naturalu.

Concurrentii la acestu postu au sa-si asternă petitionile loru bine instruite pene in susu disulu terminu la deregatoria comunala dela Hauzesti.

Fagetu, in 13. Noembre 1856.

1—3

Dela c. r. Pretura.

Nr. 3999 P. 1856.

PUBLICATIUNE DE CONCURSU.

Prin acésta se deschide de nou concursu pentru postul de suplentu la scóla romanésca dela Drinova pene 30. Decembrie a. c.

Cu acestu postu sunt impreunate urmatorele folosé si anume: In bani gata 60 fr. m. c., 10 metrete de grau, 20 metr. de porumbu, 12 puncti de luminari, 100 puncti de lardu, 4 stanjini de lemne, 2 falcii aratura, o jumeta'e falcie gradina si cortelul liberu; cu acelu adaosu inse, ca a treia parte din aceste folosé le va trage pensionatul invetiatoru Nicolae Popoviciu pe catu va si elu in viétila, si suplentulu döe parti, eara dupa mórtea celuia, va trage acesia toate; insa si pene atunci aratura, gradina si cortelul se va folosi numai de catra suplentulu.

Concurrentii la acestu postu au sa-si asternă petitionile loru bine instruite pene in susu disulu terminu la deregatoria comunala dela Drinova.

Fagetu, in 13. Noembre 1856.

1—3

Dela c. r. Pretura.

Nr. 2478, 1856.

C O N C U R S U.

Spre ocuparea vacantului postu invetatorescu din comunitatea Costei se deschide concursu pene la 10. Januarie 1857.

Salariu e in bani gata 70 fr. mon. conv., 15 metrete de grau, 25 metrete porumbu in grauntie, 15 puncti de luminari, 100 puncti de sare 100 puncti de lardu, 6 orgii de lemne pe lenga cortelul naturalu, — si 1 jugeru de gradina.

Competitorii suntu indatorati de asi da recusele sale provediute cu atestatele debuinciose despre purtarea moral'a si politica, despre absolvarea studiilor preparandiale, despre aplicarea de pene acum, si despre perfecta sciint'a a limbei romane, — deadreptulu antistiloru comunali din Costei.

Datu in Fagetu, in 17. Noembre 1856.

2—3

Dela c. r. Pretura.

Купсріле ла варсъ дн 3. Дечетъре к. п. сла јаеа:

Ацио ла гадвіні днпперътешти	9 1/4
” ” арпінтъ	106 1/2
Липримтътъ 1854	110 3/8
” ” чеа националъ din an. 1854	84 5/8
Овігациїе металіче веіл de 5 %	82 7/8
Липримтътъ de 4 1/2 % dela 1852	72
de 4 % detto	—
Сорділе dela 1839	127 1/2
Акціїле банкблі	1072

Ацио дн Брашовъ дн 3. Дечетъре к. п.:

Аэрзл (гадвіні) 4 ф. 54 кр. тк. Арпінтътъ 6 1/2 %